

Misiacznyk
„WOHNI“ Lwów, ul. Korniaktów 1.

Почтову опл заплачено гуртом.
Pocztową opłatę opłacono ryczałtem.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ „МИСТЕЦТВО“

мистецький кварталник.

Вже появились подвійне 2-3
число Літо-Осінь. — На пре-
краснім папері, багато ілю-
стрований журнал на зразок
найкращих заграничних ви-
дань. Замовляйте „Ізмарагд“
Львів, Костюшки ч. 5 і пов.

Якщо у Вашій хаті хтось курить, то зверніть
йому увагу, що кожний український курець ужи-
ває тільки туток і паперців

„КАЛИНА“

З укр. кооп. фабрики „Будучність“ в Тернополі.

ФАБРИКА ЦУКОРНЯНИХ ВИРОБІВ

Брати МІХОТЕК і Спілка

Львів, вул. Засцянек ч 10, телефон 79-39.

Уживайте одинокої нашої і найліпшої пасти до взуття
„ЕЛЕГАНТ“ О. Левицької і С-ки
Львів, вул. Кордецького ч. 51. — ТЕЛ. 60-04.

Кожний Аморський Кружок, який хоче мати повний
успіх зі своїх вистав мусить замовити друковані великі

АФІШ

Готові до виповідання на українські вистави, від-
чити, фестини і концерти, — свята книжки, — свята
„Просвіти“, доставляє:

КООПЕРАТИВА „ВОГНІ“, ЛЬВІВ, ВУЛ. КОРНЯКТІВ Ч 1/І.

Ціна за 10 штук 2-20 зол. з пошт. перес. 2-50

„ „ 15 „ 3-00 „ 3-30

за кожную штуку понад першу 20-ку - 10 сот. разом з пересилкою.
Гроші пересилати поштовою складанкою ч. 101.423. (Чисту скла-
данку можна дістати на кожній пошті). На другій стороні сере-
дньої частини вистане написати лише слово „концерт“, „фес-
тин“, „вистава“ чи інше. Конче треба замовити афіші завчасу!
Хто бажає, щоб йому вислати поручено поштою хай долучить
50 сот. З кожного проданого афіша даємо 1 сот. на Матірне
Товариство „Просвіта“ у Львові.

Видає Кооп. „Вогні“. За редакцію відповідає Любов Яцкевич.
З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.

ВОГНІ

Усім нашим Передплатникам та Похильникам
пересилаємо з Святами Різдва Христового поба-
жання „Веселих Свят“ та „Щасливого Нового
Року“.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ „ВОГНІВ“.

Львів, Корняків 1/II.

ЛЕЩЕТАРИ!

ПОЗІР!

Чи знаєте, що найдешевше дістанете весь спортивний
виряд лише в Кооперативі

„П Л А С Т“

Львів, Городецька ч. 95. — ЖАДАЙТЕ ЦІННИКІВ.

Молоде!

Дбай о своє здоров'я, споживай мококо і набіл
тільки найкращої якості. Купуйте набіл в склепах
„МАСЛОСОЮЗУ“.

Обов'язком свідомої молоді є підпирати рідний хлі-
боробський промисл і помагати в його організації.

Земельний Банк Гіпотечний

Акційна Співка Львів, вул. Словацького ч. 14.

Телефон ч. 3-82 і 52-92. Адреса телеграфічна: Землебанк-Львів.
Конто в ПКО ч.: 149.000. Жировий рахунок в Банку Польським

Акційний капітал зол. 5,000.00. — Власна камениця.

ВИКОНУЄ всякі банкові чинності. ПОЛАГОДЖУЄ перекази
заграницю до всіх місцевостей світа. КУПУЄ і ПРОДАЄ цінні
напери, девізи, валюти по курсі дня — на найкорисніших умо-
винах ПРИЙМАЄ і ВИПЛАЧУЄ вкладки в золотих і доларах.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ інкасо у всіх місцевостях краю і заграницею.

У всіх краях Європи й Америки власні кореспонденти.

ЗМІСТ: Б. Кравців: Христос родився (вірш). — Б. Романенчук: Культ
Мазепи й 22 січня. — М. З.: Приборкування села. — Л. Г.: Більшовизм.
І М. К.: Богдан Лепкий. — Анатоль Курдик: Партія з опери „Імеди“
(опов.). — Степан Курилович: Будуємо О—V—І. — Р. Козло: По світу
широкому. — Газетка. — З пластового світу. — Всячина. — Що чи-
тати. — Веселий куток. — Листування Редакції й Адміністрації. —
Скринка порад.

ГОЛ. РЕД.: ВАСИЛЬ КАРХУТ.

ВИДАЄ КООП. „ВОГНІ“.

Передплата: річно 3.50 зол., піврічно 2.00 зол., поодинокі число 35 с.

В О Г Н І

МІСЯЧНИК ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ й АДМІНІСТРАЦІЇ: ЛЬВІВ, КОРНЯКІВ 1. — КОНТО ПКО. 101.423.

Ч. 5. (24).

січень 1933.

Рік III.

В місячному світлі...

Світлив. В. Гарнавський.

ХРИСТОС РОДИВСЯ.

Б. Кравців.

Донесено цареві
І книжники ствердили:
Народився Месія
І зломить темні сили!

Проміж дітей шукали...
І встала кров проклоном
І матері ридали
Над Сяном і над Доном!

І побоявся Ірод,
Що землі — царство стратить
Й послав він яничарів
Шукати немовляти.

...Та янгол скрив дитятко,
Щоби, як Ірод згине,
Вернуло й виростало
По селах України!

КУЛЬТ МАЗЕПИ Й 22. СІЧНЯ.

Б. Романенчук.

..... Безсмертною красою оповита Батьківщина,
кровава наша Спадщина!

А понад межами її — по всякий час,
витає — сяйвом золотим — Твій Дух!

Твій Дух — Гетьмане — Батьку наш.

почерез поле катастроф —

почерез Крути і Базар

веде народ — до Сонця — Слави!..

(У. Кравченко).

300-ЛІТТЯ уродин невимірущої слави Генія чину — святкував весь свідомий український нарід, по всіх закутках світа. В тому році, присвяченім пресвітлій пам'яті Вождя Української Нації, кинено клич всеукраїнського культу Мазепи, що вліює вповні в собі змагання за нашу державну незалежність.

Культ Мазепи дає зміст життя кожному членові великого народу з смутною минувиною — та за те з ясним радісним завтра; Іван Мазепа з легенди перетворився в духа й діло зорганізованої молоді, підготованої симовихованням, убагородненої перемогою над рабством і солом'яним вогнем, що по спалахненні несе зневіру в краще майбутнє.

Великі змагання Мазепи закінчилися повною невдачею — Полтавою — і закуттям у московські кайдани українського народу на довгі роки. 22 літа гетьманування Мазепи, підготовки до зриву, розбилися об політичну незрілість українських мас. Але Мазепа показав прийдешнім поколінням шлях, створив традицію для усіх тих, що працею цілого свого життя постановили продовжувати почате ним діло. Так до світової війни... до російської революції, що у висліді дала 22. січень 1918 р. і його консеквенцію 22. січень 1919 р. Вперше від часів Богдана, віддихнув український нарід повними грудьми на волі. Розшматована Батьківщина злучилася тепер в одно велике державне ціле, здійснилося те, що було найгорячішим бажанням Мазепи. Століттям одірвані частини єдиної України „від нині во єдино зливаються. Від нині во єдино є незалежна Українська Держава, бо український нарід визволений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднаними дружніми зусиллями всіх своїх синів будувати нероздільну Українську Державу на благо і щастя Українського Народу“. (З IV. Універсалу, проголошеного в Києві 1919 р.).

Та, Український Нарід загорівши волею до самостійности забув у тому запалі, що порвав його несподівано й неждано, про той шлях, що його вказав Мазепа. Так довго очікувана

Воля заблисла на хвилю й потонула в темряві. І знова розшматовано Батьківщину, й знову опинилася під московським, пролетарським ходаком, хоча в дещо відмінній формі. І знова остала форма: заповіт Мазепи, традиція...

Заповнити форму оцю трітчим змістом — це завдання сучасних поколінь!

ПРИБОРКУВАННЯ СЕЛА.

М. З.

БУЛО це осінню 1920. року на Поділлі.

В селі переляк. Прийшов „карательний атрад“. Втікають садами, крадуться до ліса городами дезертири й ті, що не скорилися котромусь із численних розпорядків влади.

Село насторожилося.

Відділ станув на роздоріжжю біля школи. Кількох червоноармійців узялося копати тут яму. Комісар пішов до голови сільської ради й комнезаму*), розіславши по селу червоноармійців, щоб арештувати декого за списком.

У старого Мельника схопили сина й повели. Жили за селом, не чули грізної новини, то й не втік він завчасу.

Був студентом, опісля старшиною в українській армії, а оце сидів у батька з дружиною й дітьми та господарював. На розпорядки влади, зголоситись усім бувшим старшинам до червоної армії він не відгукнувся. Може мав ворога, що написав донос, а може й комнезами дістали нове завдання, доносити про таких людей владі.

Тепер знав Мельниченко, що пощади йому не буде, що оце в останнє бачить білий світ. Ішов, наче не своїми ногами.

Привели його до команданта відділу.

— Красная армія кроф праліваєт, а ти за печкой сидіш і не стидішся — каже цей, добуваючи револьвер.

Мельниченко не відповів нічого й ніхто його відповіді не бажав. Привели його над яму, казали нахилитися. Командант одним стрілом звалив його в яму.

Згодом надвели червоноармійці парубка. Як він побачив, що ведуть до ями, кинувся на втеки. Залунав сухий тріскіт стрілянини наздогін. Парубка підстрілили, заволікли до ями й тут доби́ли.

Червоноармійці прийшли було до його хати й зажадали, щоби віддав револьвер. На нього пішов був донос; якісь парубоцькі порахунки. Кілька разів повторювала радвлада наказ, щоби здати всю зброю. Вже був назначений останній речинець. Револьвер був власністю його брата. Цей узяв зброю й подався в ліс, як лише розійшлася вістка, що кар-

*) Комітет незаможних селян.

ний відділ у селі. Парубок заявив, що ніякої зброї не має. Про брата не хотів згадувати. Тоді його повели.

Над обома вбитими насипали червоноармійці на роздорожу малий горбок і відіхали.

По цих відвідинах парубки, належні до війська не могли вже лишитись у селі. Їхнім батькам загрозили, що в такому випадку заберуть усе, що вони в хаті мають. Котріж ніяк не хотіли йти до червоної армії, находили дорогу до повстанчих загонів.

Горбок глини на роздорожу зтяжів наче змора над селом. Нагадував повсякчасно, що ця влада безоглядно приневолює виконувати накази, що середньої дороги немає. Хто не бажав коритися, тому лишилося одно-єдине пристановище, — повстанчий загін.

Старий Мельник геть згорбився й посивів. Вивчив синів на потіху, та ось оба марно згинули. Його старший, журналіст у Києві, помер на тиф роком скоріш.

Так північний наїздник приборкував українське село.

БІЛЬШОВИЗМ.

Л. Г.

ТЕОРЕТИЧНИЙ комунізм — це ідеї, видвигнені французькою революцією, із її славними кличами: *fraternité, égalité, liberté***) ідеї схоплені в програму Марксом та Енгельсом, а доповнені I, II, і III. Інтернаціоналом, ідеї зреалізовані Леніном й вслід з цим, викривлені московськими більшовиками. Більшовизм — це теорія й практика революційного соціалізму, який спирається на переконання, що капіталістичний устрій паде, та що робітнича верства, змушена історичною konieczністю, обійме політичний провід та заведе в цілому світі соціалістичний устрій.

Більшовики — це один відлам московської, соціал-демократичної партії, яка на своєму II. конгресі в 1903 р., поділилася на 2 групи: максималістів (більшовиків) і мінімалістів (меншевиків). На чолі більшовиків став Володимир Іліч Ульянов під псевдонімом — Ленін. В 1912 р. скликав Ленін партійний конгрес до Праги і тут заснував самостійну більшовицьку партію. В часі світової війни німецький уряд підтримував більшовиків у сподіванні, що вони, як революційний чинник викличуть у нутрі Росії фермент, та ослаблять її мілітарну відпорність.

Німці не помилилися. У 1917 р. вибухла у Росії революція, викликана меншевиками. На чолі меншевицького уряду ста-

*) братерство, свобода й вільність.

нув Керенський, який одначе кинувши клич: „Вайна до пабеднаво конца“**) — думав дальше вести війну. Ленін, перепачкований Німцями у запльомбованому вагоні до Росії, кинув інший клич: „Далой вайну“***) і тим зєднав собі змучену війною та розагітатовану російську армію. В жовтні 1917 р. поконав меншевиків, установив диктатуру пролетаріату та став фактичним володарем Москви.

В Росії почалося нове життя. Упав царат, а з ним — здавалося — навіки вмерла „єдина, неделімая Рассея“.*) Здавалося — інтернаціональний пролетаріат зітре з лица землі „тюрму народів“. — Одначе так не сталося. На місце zdeгерованої московської аристократії, прийшов молодий московський пролетаріат і цей, як творча сила взяв верх у державі. Але з хвилиною, коли він з'явився при владі — перейняв на себе чорносотенні традиції, московської аристократії, разом із нахилом до гноблення інших народів, та упривілейовання одної кляси — себто пролетаріату — понад усі прочі. І тоді — усі благородні комуністичні іслі стали пустою фразою, а головню тоді, коли суперечили інтересам Москалів. Це найкраще виявилось при реалізації національного визволення народів б. Росії. Ленін кинув вправді клич: „самоопределение вплоть до отделения“**) але коли Україна, Грузія, Кавказ і ін., багаті в природні багатства провінції б. Росії, потворили свої самостійні революційні уряди: і не хотіли прилучитися до московської републики, — тоді більшовицький уряд, своїми платними агентами довів цього, що у кожній із цих країн утворився місцевий комуністичний уряд, який закликав на поміч московських більшовиків і ці збройною силою придавили національний рух, закриваючися інтересами місцевого пролетаріату.

Одначе не інтерес місцевого прелетаріату, — але інтерес московського пролетаріату, інтерес Москви як такої — мали на увазі більшовики, бо без, медом і молоком пливучої України, — лінивий та розтратний російський нарід згинув би марно. Вийшло — що більшовизм, це замаскований московський імперіялізм, якого не повстидався би ні цар Іван Грозний, ні Петро I, ні Катерина II.

**) війна до побідного кінця.

***) Геть з війною.

*) одна, соборна Росія.

**) самоозначення аж до відірвання.

Учимося все від того, кого любимо й поважаємо, якого могли ми трішки любити й поважати, як людину з гарним характером.

▼▼▼▼▼

Гете

БОГДАН ЛЕПКИЙ.
(Літературна сільветка).

І. М. К.

„Прийде пора, прийде година,
Вберуть на себе мрії тіло.
Де було слово, стане діло,
Де була ніч, займеться днина,
Прийде пора, прийде година“.
(Б. Л. „Як сонце згасне“).

В листопаді ц. р. святкувала Галицька Волость 60-ліття народин одного з найбільших західньо-українських сучасних мистців пера — Богдана Лепкого. Ювілят народився 9. XI. 1872 р. в Кругельці, копичинецького (давніше гусятинського) повіту; в 1891. р. здав матуру в Бережанах, а в 1895 р. скінчив філософію в Відні та став учителем у бережанській гімназії. Осінню 1899. р. перейшов на учительську посаду до Кракова (гімн. св. Яцка, опісля св. Анни), та став лектором української мови на ягйлонському університеті. Тепер Ювілят викладає на тому ж університеті українську літературу. Поетичний хист Лепкого будиться дуже скоро. Вже як учень V. кл. написав він прекрасне завдання п. н.: „Зимовий день на селі“. Професор прочитав це завдання в класі, як зразок, і від тої пори Лепкий дістав серед товаришів титул „літерата“. Однак молодого Богдана манило більше малярство, тому поезією займався він тільки вряди-годи, і не приписував своїм творам — найчастіше лірикам — ніякого значіння. Аж в 1895 р. надрукувало „Діло“ його ескіз „Шумка“, а потім „На палеті“ та довше оповідання „В лісі“. Суспільність та критика віднеслися прихильно й тепло до молодого поета, і це додало йому охоти до дальшої праці в тому напрямі.

Скала літературної творчости Лепкого дуже широка. Він поет-лірик, автор багатьох дрібних оповідань, повістей і драматург, однак ліризм — це домінуючий тон цілого його літературного дорібку. Це є вислід психіки автора та його світогляду. У світі бачить поет вічну боротьбу добра зі злом і через те тужить за спокоєм, добром і красою („У горах“, „Над морем“, „Над рікою“, „Інтермеццо“, „Поезіє розрадо одинока“). Ця туга й смуток переслідують його, і йому поет утікає від них до природи у гори, або над море, бо там не видно тої страшної боротьби за кавалок хліба, яка тепер всюди кидається в вічі. Але й тут іде за ним його горе і забирає йому його спокій. Від одчаю рятує поета спомини. Він тоне в споминах з діточих, щасливих літ, живе тільки минулим і це дозволяє йому, хоч на мент, відвернутися від реального життя. Вершком цієї суб'єктивно-рефлексійної лірики є його збірка п. наг. „Інтермеццо“. Та проте автор не байдужий до того, що діється поза світом його особистих почу-

вань та рефлексій. Він живо реагує на всі прояви народнього життя і на тому тлі повстає його патріотична лірика („Прольот до Мотрі“, „Батуринські руїни“, На маргінесі книжки про Кричевського, „Слідами Ігоря“, „Ноктурн“ і багато інш.) та лірика на громадські теми, якою почав він свою літературну діяльність. Цей останній рід його поетичної творчости творить у нього перехід від поезії до прози — до оповідань на суспільні теми. У цих оповіданнях — на зразок Конониського, Нечуя та подекуди Грінченка — змальовує нужду на селі та шукає її причин. Темнота, безпросвітність та брак культури — це головні джерела нужди селянина, з якими треба боротися в читальні, крамниці, у громадській раді і т. п. „Засукай рукави, бери лопату й гори, гори болото, як не хочеш сам у ньому втопитися“. Це програма еволюційної боротьби, якої Лепкий є гарячим прихильником. Побіч оповідань з селянського життя стоїть інша група оповідань, у яких Лепкий малює життя священиків та інтелігенції. У цих оповіданнях стрічаємося часто з тонкою іронією та легкою сатирою.

Вже перед війною торкався Лепкий у своїй творчості нашого національного минулого. Це зацікавлення минулим України зростає в Лепкого по війні та виявляється в цілому ряді його історичних повістей („Мотря“ 1926., „Не вбивай“ 1926., „Батурин“ 1927., „Сотниківна“ 1927., „Полтава“ 1928—1929., „Вадим“. Повість з княжих часів. 1930.). Повоєнні часи малює в повісті „Зірка“ (1929). Окремо треба поставити повість з товариського життя „Під тихий вечір“ (1924). У цих усіх повістях пробивається глибока любов нашого минулого, щирий і розумний патріотизм, а далі глибока релігійність та тонкий, природний аристократизм. Значіння цих повістей не тільки в їх мистецьких вальорах, але перш-за-все в тому, що вони виховують нашу суспільність у західноєвропейському дусі. Бо Лепкий — гарячий прихильник Заходу та його величавої культури — хоче бачити в нашому народі як найменше слідів Евразії та московського, візантійсько-монгольського духа. Боротьба з цими останніми — це найбільша заслуга Лепкого для української нації.

Мистецька сільветка Лепкого була би неповна, коли би ми не згадали про нього як про перекладника. Знаний є його чудовий переспів „Слова про похід Ігоря“ на українську мову. Перекладав також твори Тетмаєра, Конопніцкої, Словацького, Зана, Гайне, Пушкіна, Лермонтова, Потапенка, Короленка, Матченка і др. Деякі твори українських письменників перекладав на польську мову (Коцюбинського „В пугах шайтана“).

Крім того працював Лепкий і на інших царинах нашого культурно-освітнього життя. Був співробітником „Загальної Бібліотеки“, писав літературні нариси про Стефаника, Шашкевича, Конопницку, написав „Нарис історії української літератури (II т.)“, перевидав „Історію України-Руси“ Аркаса, редагував твори Кобилянської, Свидницького, Нечуя, Вовчка та видав повне видання творів Шевченка. І нині працює Ювілят даліше для культурного піднесення Української Нації. Його дім у Кракові — це огнище мистецтва й літератури, з якого вийшла не одна здорова й благородна думка. Там Лепкий будує „гать кріпку й високу, щоби нас море грізне не залляло, щоби ми в багні не застрягли, та щоби внуки дідів не прокляли, що не вміли Краю боронити“. Із далекого Кракова кличе Ювілят до нас — молодих:

„Хто каже вам, що все одно,

Де жити, як вмірати,

Той тягне вас в багно на дно

Той вам дає без дна судно

І каже кермувати.

А я кажу вам: майте слух

І позір тому дайте,

Що вам говорить волі дух

Про близьку хвилю заверюх

І хвили тої чайте!“ (Б. Лепкий: „Голос надії“).

ПАРТІЯ З ОПЕРИ „ІМЕДІ“.

Анатоль Курдидик.

(Грузинський нарис.)

БАРАЧВІЛІ! — кричав великий жовтий напис на розі вулиці і Барачвілі! — кричало втіхою кожне гюрджистанське серце. Барачвілі завтра в опері виступатиме. В опері „Імеді“*) — у великому міському театрі. Барачвілі вміє голосом не тільки чарувати дівочі серця. Старі, завялі груди наповнює піснею, що співає про волю Гюрджистану. І Барачвілі десять літ дома не був — в малій хатині на узгір'ю Мінгрелії...

...Місто котило гомоном, реготало, записувало небо стрічками димів — а на горі кричала афіша голосніше над увесь гомін Тифлісу одним чарівним словом:

Барачвілі!..

Геройський тенор — виступатиме в опері 13. червня 1912 р.

Це було таке просте:

Директор одержав зі Софії листа менш більш такого змісту: Пане директоре! Давно я не був уже в рідній хаті, проїхав увесь світ — але Мінгрелія має чарівні крокуси, що їх па-

*) Імеді (груз.) — надія.

хощі манять людину ціле життя до себе. Тепер — коли у мене довша відпустка, побуду в Грузії з 5—6 тижнів. Ідучи через Тифліс, поступлю на кілька днів. Сподіюся, що не матимете нічого проти цього, щоби я заспівав собі у Вашому театрі партію Омета в „Імеді“... і т. д. і т. д. Це було таке просте. Правда, оперу „Імеді“ не виставляли уже кілька літ, але чого не робиться, для світової слави співака, якого знають всі столиці — а ще й коли місяць до його приїзду...

А ще й коли він пише, що не хоче нічого за виступ! Директор театру затирав руки у своїм кабінеті, а в театрі гуділо: Робили проби, майстрували декорації, малювали. І обов'язково кожна артистка хотіла грати ролю коханої Омега — Різандзи — бо ануж квіти крокосу з Мінгрелії не втратили ще свого чару...

— Одна льожа губернаторові, одна судовому начальникові, одна... — лічив директор театру.

Дванадцятого червня в місті гуділо. Не приїхав, але лист прислав, що поступив у Туреччину, завтра прибуде і співатиме...

Ще б то не вірити. Коли приїде? — вимірювали й одні виходили на залізницю питати, коли прибуде поїзд з Туреччини, другі впевнювали, що прибуде автом — бо цеж Барачвілі! Тількиж — коли?

У південь тринадцятого червня директор мняв неспокійно останнього листа. Требаб пробу, хоч раз... Зрештою...

В касі викупили всі підвищені з тієї нагоди на ціні білети — і це трохи потішало.

Виставу назначено на осьму вечером. Ще о шестій директор дзвонив телефоном до театру:

— Нема?

— Нема! — відповідав режисер, завзятий Грузин — Аргіості.

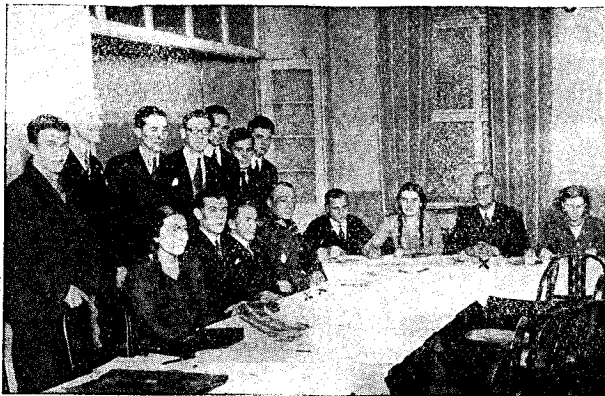
— Але прибуде, пане директоре, напевно прибуде...

Пів до осьмої, коли біля театру було повно авт і товпа хвилювалася, як зелений овес на полях Мінгрелії, коли губернатор сидів у своїй льожі і сая яріла пагонами, шаблями, шовковими сукнями...

...пів до осьмої до дверей дирекції театру застукав хтось.

— Прошу.

— Дозвольте — Барачвілі. Знаєте — випадок. Самоходові щось сталося таки під містом. Ледви добіг. Вибачте. Я можу в тій хвилиночці...

Президія IV. Зїзду СУПЕ. X проф. Е. Вировий — вдруге вибраний командантом СУПЕ, XX містоголова Союзу Чеських Пластунів ген. В. Клецанда, великий приятель українців.

— Прошу. Я відкличу на п'ятнадцять минут. Відпичнете. Може вина?

— Ні. Не треба. Прошу — покличте характеризатора. Балакатиме пізніше. Я вас прошу до готелю „Европа“ — там заїде шофер.

— Характеризатор! — кричав директор на коритар...

— Одно дозвольтє. Я маю грати з оружжам. Маю своє. Привик, бачите. Не погніваєтєсь.

Товпа шуміла. І в театрі і під театром Барачвілі приїхав!..

Це була не вистава, а розкіш.

Барачвілі співав, ніби вродився на сцені в Тифлісі — так просовувався по ній а на нього поверталися всі льорнетки — О! Барачвілі був парень!..

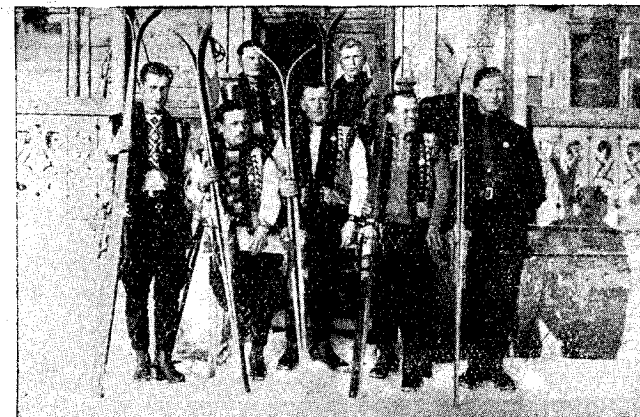
І як занавіса впала після першої дії в долину, то театр гудів оплесками, як морський прибій. Навіть губернатор бив у долоні а його дружина кричала:

— Славно! Славно!

І то хворим дишкантом.

Друга дія. Омето пізнає зраду Різандзи — і застрілить її. Опісля жениться з іншою дівчиною а коханець тойж, брат Різандзи мститься в третій дії.

Ось він співає розпучливо про те, що любка його пропала для нього. Співає так, що зворушує до сліз. За поясом

Клич: „Спорт в маси“ — зреалізований, бачимо на повищій світлин, яка представляє виділ чит. „Просвіти“ в Ворохті з лещетами.

у нього золотий пистоль — бо вінже син Мінгрелії, а Мінгрелія палку кров має...

Різандза виходить. Омето скрикує — вихоплює пистоль. Прицілюється. Різандза застигає в жаху...

Саля здержує віддих.

А в раз — це не була секунда. Це шматок секунди — Омето повертається — постріл — в льожі губернатора скрикує хтось передсмертно — і в театрі гасне світло.

Стає дико. З льожі кричуть „вбито“, дами пищать, хтось світить сірником...

На другий день одержує начальник поліції листа:

— Прошу звільнити директора театру, він в нічому не винен. Губернаторові, що Гюрджистанові смерть заповів — сталося по справедливості. Барачвілі є в Мадриті, цього, що був, не шукайте, він уже безпечний. Спасибі за гостину й багаті оплески членові молодой революційной Грузії.

Начальникові кров вдарила в голову. Ледви дочитав до кінця і ледви розпізнав підпис гюрджистанськими буквами: Революційний комітет Самостійной Грузинської Волости.

▼▼▼▼▼▼▼▼

Не той робить добро, хто вмє говорити гарними словами, або думати високими думками, лише той, хто без великих трудностей виконує багато гарних учинків.

С. Смайльс.

Та людина найшляхотніша, яка найбільше робить для суспільности, і найменше при тім користує.

С. Смайльс.

БУДУЄМО О—V—1.

В попередніх числах „Вогнів“ мали ми цікаві статті п. інж. Величка про будову телеграфічного, короткохвильного відрядника. Як доповнення подаю опис монтажу короткохвильного приймача, без якого сам відрядник був би вояком без кріса. Як знаємо, описаний відрядник служить до пересилання бездротною системою телефонії, чи сигналів Морза. Однак, щоб такі сигнали відібрати, потрібон короткохвильного радіоприймача, який дещо різниться від звичайного. Монтаж такого приймача є дуже простий (одночасно читай — дешевий), а обслуга незвичайно легка. Засяг його не обмежується до відбору самої Європи, але маємо незвичайно спокійний відбір хочби наших антиподів. Покаже це практика. — Здивує може деякого Читача наголовок цієї статті: О—V—1. Радіотехнік кинувши оком відразу скаже, що маємо тут до діла з приймачем, що складається з 2 приймальних лампок: детектора та одного ступеня низької частоти. Радіотехніка приняла на означення відповідного члена приймача відповідні числа і знаки. Член перший приймає високоперемінний струм (висока частота) зміцнює його, та передає до детектора. Залежно від кількості ламп (звичайно екранованих) пишемо на першому місці відпо-

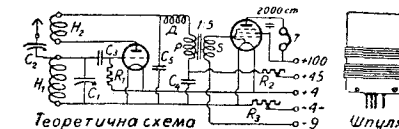
Степан Курилович.

відну цифру. Наш приймач, щоби упростити монтаж, такої лампи не має, тому на тім місці стоїть О. Далше йде йде найважливіша лампа, що сповнює функцію детектора, яку означено буквою V. Далше приходять ступені низької частоти, які залежно від кількості ламп називаємо відповідним числом.

Пристапаємо до монтажу. Монтуємо на дошці (30×15×1.5 см.), до якої прикріплюємо чолову бакелітову плиту (30×15 см.). В середині плити приміщуємо змінний, повітряний конденсатор ємності 50—100 пм. (першої якості! Як нема в торговлі, то перероблюємо звичайний, лишаючи що другу, або що третю плитку в роторі й статорі). По лівім боці плити прищурбовуємо опірник жарення R^a на 10 омів, що служить zarazом як генеральний вилучник, а по правім боці плити високоомовий змінний опірник R_2 около 50.000 омів (Грец-Картер), який сповнює функцію реакційного конденсатора звичайного приймача. Опорова реакція входить незвичайно мягко й не змінює хвилі в порівнанні з острою і змінчивою реакцією конденсатора. Щоби усунути шелести й перерви, що повстають з пересуву совгового контакту, даємо сталий конденсатор C_2 ємності 1 ПЕ. „Дросель“ Д не перепускає високої частоти до ступеня

низької частоти. Є ще ізоляційний циліндр проміру 3 см., довготи 8 см., на якому намотано 90 звоїв ізольованого дроту Ф 0.3 мм. Як бачимо, 1-ша лампа працює в укладі Шнель-а. Друга лампа спряжена з детекторною трансформатором доброї якості, переходи 1:5. Прикріплюємо до дошки ще 3 лампові підставки: одну під намотки, дві під лампи. Остання пятапкова під голосникову, трисіткову лампу (пентоду). Із задуги прикріплюємо при допоміж паса бляшки і 2 шрубок 5-жильовий шнур на проводи до батарей. Під бляшку підкладаємо ізоляційну тасьму, щоби не перетерла ізоляції пороводів. При сітці 1-ої лампи знаходиться сталий конденсатор $C_3 = 200$ пм. ємності та високоомовий безповітряний опір P^1 2—3 мегома, якого другий кінець лучимо з плюсовим проводом жарення. Ємність конденсатора $C^* = 2.000$ пм. Антену спрягаємо з приймачем при допоміж конденсатора ємності до 20 пм. Є це дві бляшки з алюмінія (2×3 см.) зігнені під прямим кутом на ізоляційній підставці, які можемо від себе відсувати, через що дістаємо різне спряження антени. При найкориснішій віддалі прикручуємо бляшки на стало. Всі радіочасти лучимо після схеми найкоротшою дорогою ізольованим посрібленим проводом грубості 1 мм. Проводи що лучаться зі собою лютуємо дуже старанно. Приступаємо до виконання дуже

важної частини приймача: короткохвильних намоток (т. зн. шпуль). Скільки звоїв треба дібрати експериментально, бо кожний приймач має іншу дов-

готу получень, іншу є мність впливає на скільки звоїв обмотки. Приблизна скільки звоїв:

Для пояса хвиль в метр.: 20 40 80
 H_1 (сіткова намотка) 2-4 6-8 12 зв.
 H_2 (анодова „) 3-6 4-6 6-8 „

Щоби влекшити виміну шпуль (перехід з пояса на пояс) даємо саме лампову підставку. Намотуємо звої на ізоляційному циліндрі проміру 7 см., висоти 10 см. ізольованим дротом грубості 1 мм. Дно циліндра робимо з бакеліту у формі вирізаного кола, на якому приміщено 4 лампові лапки відповідно до підставки. Зчи-наємо лучати сіткові звої від сіткової проведуги лапки, аж до проводу лапки жарення (прямуюч в право). Звої анодові від проводу аноди до сліду-ючої лапки. Обмотуємо в тім самим напрямі. Вважати, щоби не получить хибно лапок, бо можна попалити лампи і попус-вати батарей. Кінці проводів шнура узброюємо банановими втичками. Коли монтаж скінче-ний, провірюємо получення і не встромлюючи лампок прові-рюємо вольтметром напруги на лапках ламп при залучених ба-теріях. По провірці вкладаємо

на місця лампи та намотки і приймач готовий до відбору. Часом виявляється, що апарат мовчить. Треба тоді перевірити отримання. Може отримано хибно намотки (початок і кінець одної! намотки треба переміняти зі собою). Вкінці треба підвищити напругу для апарату першої лампи (для спонукання осциляції). Знову якби приймач виказував надмірну реакцію, треба напругу зменшити. Звичайно даємо для першої лампи 40 вольт, для другої не більше 120 вольт напруги. Відемна сіткова напруга 3—12 вольт. На першу лампу надається найліпше А 409 або А 415, Телефункен Ре 074 або Ре 084. Можна вживати ламп й інших фабрикатів, які працюють не гірше тамтих, а коштують дешевше. Для влекнення орієнтації при шуканні аматорських пописів подаю хвилі торговельних радіостанцій, що передають на їх межах:

Пояс 20 метровий 40 м, 80 м.
Станція VIS 20-0m, UOK 41 m, WIR 75m
„ GBO 21-5 m WKP 43 m, XGB 90m.
Розуміється, щоби визначити

ся на тих станціях треба добре вміти відбирати слухово азбуку Мозра. Про те, які можливості і приємності дає ця змілість іншим разом.

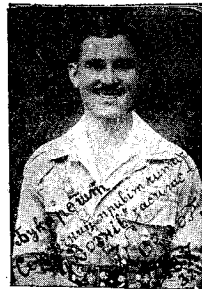
В кожному разі не раджу радіоаматорам, що не опанували як слід примітивних засад радіотехніки і азбуки Морза при надаванні й прийманні, відразу зачинати з відрядником. Невдачні й хибні сигнали з етерів дуже разять і знеохочують слухачів.

Якщо Читачі виявлять більше зацікавлення короткими хвилями, подам в дальших статтях схеми більш скомплікованих модерних приймачів, а згодом й описи будови аматорських посиловальних радіостанцій типу Гартля, (T P T G) або інших, яких будова чимраз складніша, особливо при вивізуванні станції в кристал кварцу. Всякі запити і поради щодо будови O-V-1 прошу кермувати до „скринки по рад“ редакції „Вогнів“ на мою адресу. Кожному, що долучить поштовою значка, радо подам відповідь листом.

ПО СВІТУ ШИРОКОМУ...

Козло Роман.

(Софія 7. XI. 1932.)

ЧИТАЧІ „Вогнів“ читали вже про мене в попередніх числах і не один подумав: „І я також подорожував би, якби мав гроші“. Отже тут мушу сказати, що самі гроші не улекшують ще подорожі; — переважна частина нашого „юнацтва“ не може мандрувати не з причини браку грошей, а тому, що не є загартована і не витривала на труди і невгоди. Не один сказав мені „я по кількох днях вернувся до дому“. А чому? брак сильної волі і самозапертя. Маємо примір з трох наших товаришів з Праги котрі не 3 роки, а 3 місяці не видержали і вернули домі, — а чому? може брак грошей? Ні! їх мали досить. Але труд, невгода. Треба бути приготова-

ним, часом ночувати під смерекою, не доїсти не доспати і т. д. Бо сама подорож для витривалого на це все буде ніщо. Паспорт, наплечник на плечі, кілька золотих до кишені і вперед, а хто буде підприємчивий, дасть собі раду. Ізда товаровими поїздами, кораблями, ріжні граничні комбінації, це все чоловік набуває поступово. Я відразу не вибрався на таку далеку мандрівку. Вперше ще гімназистом, ходив по Польщі, Чехах, Румунії й інших державах, робив далекі тури, човнами, ровером й іншими середниками льокомоції. і щойно так приготований виїхав у 1929 році до Чех, Мадярщини і Румунії; вибрався кілька разів до північних держав Європи. Аж у квітні 1931 року після закінчення військової служби, вирушив по Польщі в напрямі Лотви, відти хотів дістатися до Англії. Але скоро скапітулював перед англійською поліцією, котра відослала мене до Данцігу, з приводу браку візи (котрої ніяк не міг дістати). З Данцігу дістався в 4 дні ріжними способами (без сотика в кишені) до дому, де відпочавши 10 день, вирушив 14. X. 1932 через Краків і Цешин до Чех.

Зараз по переступленні моста по чеській стороні впадають в око чистота і гарні асфальтові дороги. В місті і на цілм Шлеску написи урядові, шильди і т. д. в чеській і польській мові. Бачив по селах особно чеську, а особно польську школу і нема порівняння між життям українців в Галичині з життям поляків у Чехах (а їм ще кривда). Вийшов за місто. — Перше надїзджаюче авто задержалося і просять мене займати місце (всі горожани Ч. С. Р. великі приятелі туристики), і за пів години ми гарною асфальтовою шосею доїхали до Шлескої Острави.

Вже з гори видно ліс коминів. Шлеська і Моравська Острава творять одно місто, розділене рікою. Оба міста чисті, слідно велике життєве темпо. Я тут ночував. На другий день вирушив дальше. Вже листопад. Зимно. Упали сніги. Серед сніжної заверухи йшов до найближчого села, звідки після обіду, першим задержаним тягаровим авто приїхав до Опави. Тут гостив мене опавський відділ Клубу Чесько-словенських Туристів. Вони 2 дні опроваджували мене по місті й по околиці. Опава, переважно німецька. Богато тут гарних городчиків і парків — та як усюди в Ч. С. Р. впадає в око чистота. Жиди цупко прибрані санітарною опікою не викидають прія з курій, усяких відпадків і всього іншого на вулицю (у нас, в Румунії, Угорщині того не брак) — а бруковані вулиці чистіші як наші хідники.

З Опави до Оломунця поїхав тягаровим авто, з транспортом муки. Оломунц, місто старе, має за собою бурхливу історію. Найцікавіший старинний годинник на ратуші. Там о год. 12 в пол. виходить на вежі 4 фігури, а підчас того внутрішній механізм грає стару мелодію.

По кількох днях поїзду пішов дальше. За містом дігнало мене перегонне авто. Рука до гори: стоп! І зі шкорою 100 км. на годину ми за півтора години вже в Брні. Місто модерне, новорозбудоване, велике, з безліччю ріжних новітніх уряджень. Відвідав тут українську колонію. з початку мав намір піти до Праги, але в Брні стрів двох німців, котрі за 5 день мали виїздити з Відня човном по Дунаю до Чорного моря — а ним до Царгороду та шукали товариша. Я? — Дуже охотно! Ризико мале (як буду топиться, то забуду, що вода зимна). Супроти того змінив плян, поїхав до Гіляви — а звідси піхотою до Знайма (славні знаймські огірки та городи). Тут переночував. Рано поїхав на чесько-австрійську границю і перейшов до Австрії.

Про Чехословаччину пишу мало, бо було це давно, ще у 1931 році. Слід підкреслити, що в Чехах впадає в очі великий і орядок, гарні дороги, добрі мости, залізниці, двірці. Поля гарно управлені, всюди дре-

новані. Не можна заперечити чехам культури й хисту до державної господарки.

Але вертаю до теми. До виїзду з Відня було в мене всего два дні. Сильним маршем день і ніч і знову день — дійшов напів мертвий до Відня (120 км.). І на другий день довідався, що відїжд аж за 3 дні. Скористав з цього й оглянув місто. Відень зробив на мене велике враження. Вповні долучуюся до захоплень над красою наддунайської столиці усіх тих, що його описували. Ще й сьогодні стоять мені перед очима: опера, ратуш, цісарський двір і театр, городи, музеї, Шенбрун і т. д. Три дні — мало. З жалем залишив місто. Над старим Дунаєм чекав на нас наш „корабель“. Була це звичайна велика військова лодка з добудованою кабіною і малою кухонкою. Чекала нас тут велика праця. Старий Дунай відгороджений від нового — отже 3 години перекочували човен на округлих дручках то по асфальтовій дорозі, то знова по якихось вертепах, а віденські андрус приглядаючись місто помогти час до часу зі сміхом викрикували своїм діалектом „омі“, „умі“ — або „уфі“ („при“, „під“ — або „на“) — під адресою дручків. По довгих трудах спустили човен на воду. Утіха. На хвилях блакитного Дунаю заколисався наш „яхт“. По дорозі направили деякі недокладності і з мрією про Царгород розвинули вітрило. Напняте поїхнуло нас вперед у путь далеку, повну пригод. Не думав я тоді, що Царгород буду оглядати аж рік пізніше.

(Далі буде.)

У КРУТІЖІ СВІТОВИХ ПОДІЙ.

ОСТАННІМИ часами українське питання виринуло знову на міжнародному терені. І так дня 14. листопада ц. р. в канадійській палаті послів обговорювали справу петиції, що її внесли англійські послы і льорди до Союзу Народів в справі положення українського народу в Польщі. В дискусії над цією справою, яку підніс посол Кемпбел, забирав голос теж наш земляк посол М. Лучкович, який всеціло піддержав посла Кемпбела. Відповідаючи на поставлений до нього запит канад. прем'єр Беннет заявив, що канадійський уряд відноситься з великою симпатією до цієї справи і зробить в цьому напрямку все, що буде вважати за вказане.

Майже рівночасно з тим, бо дня 24 листопада ц. р. англійський посол Ленард вніс запит до міністра закордонних справ у справі відношення польських властей до української кооперації. При цьому пос. Ленард зазначив, що велика частина англ. громадянства уважно слідкує за тим, чи англ. уряд виступить в обороні прав українського населення в Польщі. Йому відповів віцеміністр закордонних справ Еден. Він заявив, що згадану справу розглядатиме Рада Союзу Народів. Знов-жеж дня 28. листопада ц. р. посол Рис Дейвис, який в 1931 р. був у Галичині, вніс запит до міністра закордонних справ у справі відшкодування для Українців, які потерпіли під час відомих подій в 1930 році.

Ці запити, що їх поставлено в канадійському і англійському парламентах свідчать про це, що українське питання не є тільки внутрішнім питанням цієї чи іншої держави, що в ній живе український нарід, але питанням міжнародного

значіння. І є певним, що чим більше український нарід ростиме в своєму нутрі на силі, тимбільше буде ним цікавитися весь культурний світ.

В міжнародному житті приходиться занотувати за останній час декілька важних світових подій. Америка, яка підчас світової війни стала головною вірителькою європейських держав, домагається тепер від них сплати цих довгів. А сума цих довгів рівняється астрономічній цифрі — 22 мільярдів доларів. Дня 15 грудня ц. р. європейські держави мали заплатити Америці чергову рату цих довгів, евентуально проценти від них. Не зважаючи на прохання європ. держав, щоби з уваги на важке фінансове положення Америка не домагалася сплати грудневої рати, американський уряд зажадав рішучо сплати цієї рати. Проти цього домагання Америки зареагувала французька палата депутатів. Вона рішила не платити рати, оправдуючи свій крок тим, що Франція (і інші держави) звільнили Німеччину від всяких відшкодувань (репарацій), тож і Америка мусить як що не анулювати, то в кожному разі зменшити свої претенсії до європ. держав. В слід за цією ухвалою франц. парламенту уряд Еріо уступив, а на чолі нового уряду станув П. Бонкур. Окрім Франції теж Бельгія, Мадярщина, Естонія і Польща не заплатили Америці грудневої рати.

Вслід за новими виборами до німецького райхстагу, (про що була згадка в попередньому числі „Вогнів“), прийшло там до створення нового уряду з ген. Шляйхером на чолі. Слід зазначити, що новий уряд не має більшості в райхстагу. І лише завдяки зручним маневрам ген. Шляйхера вдалося йому покищо виборкати протиурядову опозицію. Та не зважаючи на те, гітлерівці, без яких є немислима ніяка парляментарна більшість, заповіли остру боротьбу з урядом ген. Шляйхера. Німецька преса не перестає доносити про численні кроваві заворушення (головно на тлі безробіття), які розстроюють внутрішнє життя Німеччини. Все це витворює в Німеччині атмосферу непевності і нервозності. Німецький вулькан ще не успокійся, а кожночасне його дрогання викликає і серед інших держав велике занепокоєння.

У Львові, у днях 17—22/XII. відбувся наглий суд над учасниками нападу на пошту в Городку Ягайлонським. Двох учасників, ремісників: В. Біласа і Д. Данилишина засуджено на кару смерті. Повішено їх ранком дня 23/XII. на подвір'ї Бригідок.

IV-ТИЙ ЗАГАЛЬНИЙ ЗІЗД СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТУНІВ ЕМІГРАНТІВ У ПРАЗІ.

IV. ЗАГАЛЬНИЙ Зізд СУПЕ відбувся дня 27. листопада 1932. Хто пригадує собі попередній Зізд тому відразу впадало в очі велике зацікавлення Пластом широкого загалу, це, що в більшій мірі можна було бачити з привітань. Деякі промовці

зі старшого громадянства підкреслили, що Пласт став на виразно соборницькому становищі і в цьому його величезне значіння. Бо в цей час, коли між старшим громадянством стрічаємо ще Наддніпрянців, Галичан і т. д., в Пласті має змогу працювати і виховуватись тільки українська молодь. Зі звіту старої Команди можна було довіда-

тись, як невинною пропагандою вдалось згуртувати молодь майже в усіх європейських осередках під пластовим прапором, яку працю ці відділи зараз провадять і що ці відділи мають велике завдання, а це живу пропаганду між чужинними пластунами. Підкреслюю живу пропаганду, бо ця має сто разів більше значіння, як паперова. Пластуни чужинці, особливо Славяне, побачивши українського пластуна, запізнавшись з нашою піснею, мистецтвом, народньою культурою, переконаються наочно, що ми українці не є німецькою інтригою, як то їх наші опікуни інформують, вони бачуть, що ми народ, і то славянський, може більше славянський, як ті наші опікуни. Далше, ми довідались зі звіту, як розвивається де пластовий рух на рідних землях за виїмком двох волостей, а то тих, що під Польщею і Большевією. Особливо відрадним явищем є поширювання пластового руху за океаном в Америці. Наші заокеанські земляки приходять до переконання, що тільки Пласт, може заховати американську молодь стопроцентовими американцями і добрими синами України. Загальна напрямна СУПЕ, це на світлих традиціях Українського Пласту в Краю продовжувати працю і особливу увагу звернути на пропаганду Українського Пласту, яку Краєвий Пласт з відомих причин не міг провадити. В тій цілі СУПЕ робило великі старання, щоб дістатись до Міжнародного Бюро. І хоч це питання ще не рішене, але в тім напрямку вже зроблено багато, бо придбано вже друзів між чужими впливовими пластовими особами. Заманіфестованням того, що на Краєвих традиціях продовжується даль-

шу працю було проголошення почесними членами: творця українського пластового руху д-ра О. Тисовського, останнього Верховного Отамана проф. Северина Левицького та добродія Українського Пласту, митрополита А. Шептицького. В почесні члени вибрано також нашого великого друга, чеського генерала В. Клецанду, містостаросту Союзу Чеських Пластунів, а зараз начальника С. Ч. П. Зізд зробив йому бурливу овацію. Це один з впливових чеських осіб, що явно маніфестують свою приязнь до нас. Він сказав в своєму привітання: Я прийшов Вам переказати, що ми Вас любимо. Ген. В. Клецанда, це бувший легіонер, що був на Україні в 1918 р. і тепер на кожному кроці хоче показати приязнь так, як йому оказували наші, там на Україні.

Опісля ухвалено ряд резолюцій. Не можу відмітити з яким зворушенням прийнято резолюцію, якою IV. Загальний Зізд витає всю Українську Пластову Молодь на всіх Рідних Землях, на чужині і в далекій Америці.

Вибрано нову Команду в склад якої увійшли: Євген Вировий, командант скавтм. Д. Козіцький, скавтм. І. В. Яцишин, Н. Кучерявенко. О. Грабець, О. Семчишин, М. Никифоров, як члени.

Обговорювано справу Світового Джемборі в 1933 в Мадящині. Це справа великої ваги! Зізд взиває ціле українське громадянство, а особливо українське юнацтво підперти СУПЕ в цій акції.

Вечером відбувся товариський вечір на якому були також чеські пластуни і пластунки.

Щастя їм Боже в цій праці!

ВСЯЧИННА

ОРГАНІЗОВАНЕ ЖИТТЯ РЕМІСНИЧОЇ МОЛОДІ.

ДО недавня тяжко можна було щонебуду доброго сказати про орга-

нізоване життя молоді в Укр. Рем. Пром. Бурсі в Станиславові.

До недавня приміщувала вона 25. питомців, тепер вміщує 35-тьох. Те-

перішній виділ зрозумів, що не вистане дати ремісничій молоді удержання, та забезпечити дах над головою; треба питомцям дати виховання: моральне, умове та фізичне. Без таких прикмет годі собі сьогодні представити в нинішніх часах українського ремісника-громадянина. Завдяки ініціативі о. др. Кушніра, уряджується відчити, що неділі. Основано Спортовий Кругок, що має розбудити серед ремісництва замилювання і зрозуміння ваги спорту в вихованні дужого, кріпкого покоління. Кругок цей вступив в члени Укр. Спорт. Союзу, під назвою „Горверля“. Має він зорганізовані досі покищо 4. секції: 1) секцію відбиванки, 2) наколесників, 3) пінг-понгову, та 4) секцію копаного мяча. Завданням цього кругка є плекання серед молоді товариського духа, подолу, карності, солідарности, обовязковости та вщиплювання розуміння гідности, власної та національної. Крім вище згаданого Спортового Кругка провадить з успіхом свою працю серед ремісничої молоді гурток „Бідродження“...

К. Л.

ДНЯ 12. XII. 1932 р. відбувся концерт в честь Експ. Митр. Шептицького. Влаштували учениці гімназії й Промислової Школи СС. Васильянок у Львові. Характер концерту був поважний — та дещо гумору внесли на сцену 2 рожеві метелики — наші добрі знакомі з табору новиків — т. Леся та Софія Бучацькі. З інших точок слід відмітити прегарний — дуже мелодійний дует т.т. М. Гумінілович і І. Кулик, інтелігентну декламацію т. Марії Тисович, та коротке, але симпатичне Вступне слово т. Ірини Селезінки. Гармонійної цілості доповнили зоспівані хори.

ФІЛІЯ тов. „Плай“ у Перемишлі, влаштовує в січні 1933 р. лещетарський зимовий табір у Старяві к. Хирова. — Оплата 20 зл. Інструктор: проф. Охримович Марія. Зголошення: проф. Безлад Анна, Перемишль, вул. Татарська 6. Бли-

щі інформації подається зголошенням. На случай невідповідної погоди табір буде відкликаний.

ЗОРЯНЕ НЕБО.

НАЙБІЛЬШЕ зимою, коли потисне гострий приморозок — моргає воно до нас з висот холодним світлом. Не пошкодить познакомитись от так прихалцем, зпоза обмерзлих наморозю шиб, коли вичікується у Навечеря появи першої зірки — з деякими сузір'ями, котрих світло, що пробігає на 1. секунду, як відомо простір 300.000 км. — потребує нераз 300 літ, щоби добігти до нас, до землі.

Високо отже над нашими головами на ясній смузі Молочної Дороги (Чумацького Шляху) блестить сузір'я Касіопеса, уложене в формі видовженого М і Перзей, котрого одна зірка Альголь є сонцем, що змінює що якийсь час свій блеск. Має та зірка сателіта (щось як земля місяця), котрий оббігає її в трьох днях — і часом знайшовшись між землею, а Альголем дає затьміння далекого оцього сонця.

На сході, теж на тлі Молочної Дороги знаходиться сузір'я „Візника“ з гарною зіркою Капелією і сузір'я Близнят з двома гарними зірками: Кастором і Поллюксом; а над самим горизонтом сузір'я Малею Пса з ясною зіркою Прокіоном.

На полудневому сході видно Оріона, а в ньому є зірка Бетельгейзе, що є сонцем у промірі 300 разів більшим від нашого Сонця.

На полудні маємо зодякальні сузір'я: Водяника, Риб, Барана, Біка і Близнят.

На заході сузір'я: Андромеди, Пегаза, Лебедя.

На півночі: Кефей і Велика Ведмедиця, Мала Ведмедиця з майже нерухомою Полярною Зорею, Ліра, Смок.

З планет можемо побачити Сатурна на полудневому сході смерком низько в сузір'ю Козорога, Марс і Юпітер світять у сузір'ю Льва, сходять коло півночі. Венера світить як зірниця перед сходом сонця... М. В.

ЩО ЧИТАТИ!

Анатоль Курдидик: **Маленькі борці**. Вид. Світ Дитини — рис. П. Андрусіва. — Дев'ять коротких нарисів Курдидика, це цінний дар для українського юнацтва.

Кожний нарис перетоплений у жарі серця, надиханий палом жертвенного патріотизму.

Постаті тих усіх: Міль, Івасиків, Павликів, Андрійків, Петриків, Миколків, Ксень, чітко обрисовані — це наче відповідь автора тим 80 японцям, що для добра батьківщини, щоби загатити вихід москалям з Порт Артура, пішли на певну смерть. Після прочитання збірка насувається мимоволі прирівняння її до збірки відомого італійського письменника Амічіса, під заг. „Серце“. Курдидик входить глибоко в душу дитини і видобуває на верх подібно як Амічіс багато цінностей, діточих сердець. Цінностей молодого покоління, що гряде сучасному на зміну. Збірка незвичайно виховна, слід поручити її до прочитання кожному

юнакові, юначці до 14. р. життя.

Ілюстрована збірка рисунками арт. П. Андрусіва. Рисунки достроюються до змісту.

МОЛОДЕ ЖИТТЯ ч. 3—4 (79—80) Прага, листопад 1932. Рік видання XII. Чергове подвійне число „Молодого Життя“ містить отакі статті: Свято 20-ліття Українського Пласту; У школі пластових провідниць; У школі пластових провідників; табір у Солочині на Закарпатті; табір у Городилові коло Хусту на Закарпатті; вірш: Натяк; Український Пласт на джемборі в Югославії; вірш: Добрий вчинок; Джемборі 1933 під Будапештом; На святі 20-ліття чеського Пласту в Ічині; вірш: З табору; вірш: Мій світ; Перелетні; Булацький фамілії в дорогу!; З життя частин СУПЕ за XXI пл. рік. — Число обємом 24. сторінок, зредаговане дуже старанно і цікаво. Богатий ілюстраційний (18 знімок) та інформаційний зміст. Ціна числа 5. чеських корон.

Веселий

куток

Добрим людям, добре сниться...

Іздець.

— Куди так летиш на лещетах?
— Що ти мене питаєш? Питай лещет!

— Ви незвичайно нагадуєте мені бою знаного фільмового актора!
— (Втішно) Котрого?
— Рін-тін-тіна!

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

У відріженні від інших редакцій „Вогні“ не нарікають на своїх передплатників. Бо чи можна нарікати, коли Редакція дістає осястакі листи: Перестаю бути передплатником, бо не маю грошей. Але, щоби не нищити своєї преси, приєднав на своє місце передплатника. Три попередні числа є вже в нього, передплату шле зараз. Складаю щирю подяку Хвальній Адміністрації за точне надсилання „Вогнів“.

В другій половині листопаду і з початком грудня прибуло 42 нових передплатників.

Я. Коваль — Цінева: Дякуємо за дописи та за прегарні знімки. Куток фотоалятора піде; допис про прогульку (зі знімками) помістимо з весною. Про те, що зробили ми з денником — напишемо в черговому числі.

Е. Вировий і К. Нитка — Прага: Дякуємо за прислані дописи.

М. Т. Лемко: Ваша спроба не найгірша; от так собі. По справленні мови, яка полишає дещо до побажання — помістимо як буде місце.

ГАЛЛО! ТУТ АДМІНІСТРАЦІЯ!

НА запити про висоту їхнього довгу — відповідаємо:

П. Филимон Білецький, Калуш — винен 2.10 зол. П. Лев Федорович, Раків — винен 2.00 зол. П. Василь Кузів, Дрогобич — винен ще 23.39 зол. П. Теофіл Рибачевський, Угнів — 2 річники „Вогнів“ вислано: разом з портом належить нам 6.25. зол. П. Садовський Богд., Гологори: Ваш довг виносить 5.60 зол. по 31. XII. 1932. П. Тарас Матиневич, Тернопіль: Вину за перекручення назвиск поносить П. Кужіль, який подав нам Ваші адреси. і своєї сторони прохаємо вибачення, бо нашим довжником є дійсно п. В. Мартиневич з Тернополя, книгар. Ваш довг виносить 2.80 зол. Ярослав Коваль, Рожнітів: Ваш довг виносить 10.00 зол. Яр. Коваль, (сестри) 5.60 зол., а о. В. Ковалья немає серед наших передплатників. П. Кость Келебай винен 29.15 зол. Чит. „Просвіти“ — 5.60 зол. Дякуємо за полагодження тих справ.

ХТО ВМІЄ? ХТО ПОРАДИТЬ?

1) Як зробити підосви тревалими?

Відп.: Заварити у великому начинні (плин буде дуже пінитися) на невеликому вогні трохи льняного олію й на гарячо смакувати нові підосви доси, аж шкіра не перестане втягати олію.

2) Як зробити шкіру відпорною на вогкість?

Відп.: Шкіру намочити у розчині: 50 гр. парафіни на літру нафти.

Вода цієї самої температури, що повітря, здається нам зимнішою? Чому?

Відп.: Тому, що вода є гущішою як повітря, відпроваджує скорше тепло з нашого тіла як газ. Ще в більшій мірі відчуваємо це дотикаючи металів. Вони негайно вбирають в себе тепло з нашої руки і через те маємо вражіння холоду.